

RETALLAR LA DEMOCRÀCIA*

Mª Sonia Fernández Casal,
responsable de Comunicació de l'STEG

De totes les retallades que s'estan realitzant en educació a Galiza, la més alarmant és, sens dubte, la realitzada a la democràcia. Per exemple, es retalla en democràcia quan es redueixen les partides econòmiques als aspectes que incideixen directament sobre l'atenció a la diversitat en les aules i, per tant, en la igualtat d'oportunitats reals entre l'alumnat. La Conselleria d'Educació a Galiza aconsegueix, a més, retallar la democràcia fins i tot a través dels projectes o plans estrella, que és com cal anomenar-los per l'ús propagandístic que fan dels mateixos -en

els que major esforç econòmic inverteix. Serveixin d'exemple la gestió del Pla Abalar (integració de les TIC en la pràctica educativa), els anomenats contractes-programa (reforç educatiu, plans de lectura, convivència, abandonament escolar, excel·lència acadèmica) o la xarxa de centres plurilingües. En tots ells l'Administració es presenta davant els docents i els mitjans de comunicació com la gestora d'uns recursos escassos que es lliuraran a aquells centres que més mèrits assoleixin en un barem en què el que més es puntea és la disposició de mitjans propis per a dur endavant aquests

projectes. Així, els centres més ben dotats, per qüestions diverses, es converteixen en els destinataris dels escassos recursos "a majors" que l'Administració està disposada a aportar en aquests temps d'"austeritat pressupostària".

"...la dreta proclama que vivim en una societat en la qual, amb esforç personal, qualsevol pot aconseguir el que desitgi."

A ningú no se li escapa que amb aquest tipus de polítiques augmenta la desigualtat entre centres –i entre l'alumnat-, però sembla que a la Conselleria gallega no només no li genera cap contradicció conculcar aquest principi bàsic de l'educació com a dret -la igualtat d'oportunitats- sinó que tampoc té pudor cap a articular un discurs públic que evidència la seva falta de compromís amb el mateix. Emparada en el dogma neoliberal de la competitivitat, la Xunta recepta per als centres educatius les "regles" del mercat: competència entre ells pels recursos econòmics i materials, premiant "els millors" i obviant que en aquesta lluita que inevitablement deixa a la majoria dels centres com a "perdedors", ens portam per davant els drets dels i de les alumnes. I no només això... la pròpia Conselleria fa declaracions en què parla de centres "amb professorat més compromès", alimentant una imatge d'excepcionalitat en aquells que aconseguen algun dels seus "plans estrella", cosa que repercuteix negativament en la imatge del conjunt del professorat.

No ha de sorprendre'ns aquesta situació, per dues raons:

- En primer lloc, perquè la igualtat d'oportunitats no ha estat mai el principi democràtic en què s'assenti aquesta dreta que ara ens governa, sinó més aviat tot el contrari: mai no han reconegut que les desigualtats de partida són difícilment superables en una societat que, si bé reconeix formalment el seu desig d'aconseguir-ho, està molt lluny encara de garantir-ho. Al

contrari del que aquí afirmam, la dreta proclama que vivim en una societat en la qual, amb esforç personal, qualsevol pot aconseguir el que desitgi. La cultura de l'esforç ha impregnat el sistema educatiu, i ha responsabilitzat de pas cada menor de les desigualtats de les que són principalment víctimes.

- En segon lloc, calia esperar que la Conselleria que va inaugurar el seu mandat pervertint la noció de llibertat, de la qual es proclama defensora, no volgués eliminar el principi d'igualtat amb tan pocs miraments. Des de l'STEG volem recordar aquí que, abans de les retallades en professorat que han mobilitzat tants docents aquest curs, l'educació a Galiza va viure una de les seves aturades més massives i la manifestació més multitudinària en protesta contra l'anomenat "Decret de plurilingüisme", o, encara que soni paradoxal, en defensa del galleg. Durant mesos, la societat gallega va assistir perplexa a

un debat promogut per alguns mitjans i molt lluny de les demandes de la societat sobre la necessitat de defensar el castellà en el sistema educatiu galleg i de garantir la llibertat de les famílies per a escollir la llengua d'escolarització en l'etapa infantil. Serveixi d'exemple de la perversió del sistema dissenyat, i de la llibertat que tant varen proclamar que, si en el primer any d'aplicació d'aquest decret el 40% de les famílies va demandar una escolarització en galleg, només el 12% va veure atesa la seva demanda.

"...aquesta crisi que tant sofriment personal i col·lectiu està produint, no pot carregar-se aquestes socials que tant varen costar a les generacions que ens varen precedir."

No podem deixar d'esmentar, si de retalls democràtics estam parlant, de l'ús propagandístic que la Conselleria fa de mitjans institucionals, dels atacs públics als sindicats o del control a què sotmeten els precaritzats mitjans de comunicació gallecs... Encara que, davant la magnitud de les altres retallades, el de la propaganda pugui semblar un tema menor, no podem banalitzar l'abast que té tant en la seva dimensió simbòlica com en les seves conseqüències reals. En el pla simbòlic ens retrotreu als anys més durs de l'"era Fraga", que arribam a considerar durant algun temps superada a Galiza, en la qual, a una població majoritàriament envellida i amb un dèficit històric de formació democràtica, resulta difícil explicar la importància de la separació entre "govern" i "partit en el poder".

Entre les conseqüències concretes d'aquesta propagan-

da, cal assenyalar que la visió majoritària de la societat gallega, sobre el conflicte obert en educació, és que es tracta d'un conflicte laboral que poc o res té a veure amb la qualitat educativa. El professorat gallec protesta perquè li han tret els privilegis que havien aconseguit en els últims anys -els del bipartit-, limitant-se l'Administració a gestionar de manera eficient els recursos de què disposa, per a benefici del conjunt de la societat, sobretot en temps de crisi. Ocultes queden les retallades en hores per a projectes de dinamització en els centres, l'augment de matèries afins que porta a situacions com la de tenir docents de PT i AL sense qualificar, atenent l'alumnat amb necessitats educatives específiques, l'eliminació de desdoblaments a les aules...

L'STEG, des de les primeres mobilitzacions a finals del curs passat,

va fer especial èmfasi en la repercussió de les retallades laborals sobre la qualitat educativa, i en aquesta línia mantenim el nostre discurs sindical davant el degoteig constant de mesures que, dia a dia, evidencia que el propòsit de la Conselleria no és altre que el de reduir costos, al preu que sigui (l'última retallada: no cobrir les baixes laborals des de finals de novembre fins al gener).

El nostre primer objectiu és conscienciar la societat gallega que els serveis públics no els pot defensar només el funcionariat, que aquesta crisi que tant sofriment personal i col·lectiu està produint, no pot suprimir conquestes socials que tant varen costar a les generacions que ens varen precedir. Tenim l'obligació moral de preservar-les, i en aquesta lluita ens trobam.

*Aquest text s'ha traduït del castellà. □